

**Karolinska
Institutet**

MC.20211031

Bevakning av ny information om bioetik med fokus på hälso- och sjukvårdsetik. Oktober 2021.

Foto: Beata Bergius Axelsson

Research och sammanställning görs av Marie Chenik. Bevakningen är resultatet av ett ideellt arbete som startade juni 2016.

Ett nyhetsbrev skickas en gång/vecka till prenumeranter.

Varje månad publiceras sammanställningen av nyhetsbreven på: [Praktiskt om etik | Karolinska Institutet \(ki.se\)](#)

Synpunkter och förslag välkomnas och skickas till marie.chenik@ki.se

Postal address
Karolinska Institutet
171 77 Stockholm
SWEDEN

Visiting address
Tomtebodavägen 18A
Stockholm

Telephone
+46-8-524 80 000, switch

E-Mail
marie.chenik@ki.se
Web
ki.se

Org. number 202100 2973

Vecka 43

Detta är redan sista nyhetsbrev för oktober! Det innehåller blandade nyheter av olika slag, bl.a. om den fortsatta debatten i Sverige och utomlands om namnen och statyer av kända vetenskapen ska få finnas kvar på campus. Jag har också tagit med ovanligt många artiklar om psykiatri, bl.a om tvångsvård.

Henrik Widegren: *Man får inte lura folk att tro att bara för att vi kan mäta något, så har det betydelse.* [”Hur har siffran för ”sömnkvalitet” i din app tagits fram?” - Dagens Medicin](#)

Maria Ludvigsson. *Statyer rivs och porträtt plockas ner. Men historien är ändå densamma.* [Vi är för egotrippade för gamla porträtt av män | Maria Ludvigsson | SvD Ledare](#)

Imperial is starting a dialogue with its community to deepen understanding of the College’s history and legacy. [Dialogue begins as community confronts, celebrates and learns from past | Imperial News | Imperial College London](#)

History is being altered through the tearing down of statues, renaming of streets, and the changing of school curricula without “a rigorous and non-partisan approach”. New report and principles by Trevor Phillips. October 2021. [History-Matters.pdf \(policyexchange.org.uk\)](#)

Ny utredning. SOU 2021:83. [Belastningsregisterkontroll och avskiljande av studenter - Regeringen.se](#)

Hur når forskare ut med sin forskning och vad kan stimulera lärosätenas samverkan med andra delar av samhället? [För dem är samverkan huvuduppgiften | Tidningen Curie](#)

Pär Segerdahl. How do you communicate about research with people who are not researchers? [Philosophical research communication - The Ethics Blog \(uu.se\)](#)

Är det rätt att mot en vuxen människas vilja låsa in henne för att ge henne vård? [Stina Oscarson: Jag är livrädd för att bli inlåst igen | SvD](#)

I dag är det svårt att upprätthålla rättssäkerheten i fråga om tvångsvård. Moa Kindström Dahlin docent och universitetslektor i offentlig rätt. [”Lag om tvångsvård borde gälla alla patienter” | SvD](#)

Inskränkningarna av min frihet, då jag mot min vilja behandlades för anorexi, fick mig att bli frisk. [Lämna inte anorektiker åt deras högröstade demoner | Josefin de Gregorio | SvD](#)

UNICEF Sveriges nya rapport. Barn och unga delar med sig av sina erfarenheter kring psykisk ohälsa och ger förslag på lösningar. [Lyssna, vi har något att säga! – UNICEF Sveriges blogg](#)

Representanter för nio professions- och fackförbund inom vården: [Ge oss bättre förutsättningar att hjälpa vid psykisk ohälsa - Altinget - Allt om politik: altinget.se](#)

Marie Demker och Åsa Wengelin, döttrar till demenssjuka: [”Omänsklig demensvård bör ersättas med ny boendeform” - DN.SE](#)

Jenny Sonesson. Styrelseledamot i riksorganisationen Glöm Aldrig Pela och Fadime(GAPF). [Hederskulturens medlöpare – Axess](#)

Sallin, K., Evers, K., Jarbin, H. et al. *Separation and not residency permit restores function in resignation syndrome: a retrospective cohort study.* Eur Child Adolesc Psychiatry (2021). <https://doi.org/10.1007/s00787-021-01833-3>

A new four-year research study will identify appropriate ethical and policy guidance for translational xenotransplantation kidney clinical trials. [Ethical and Policy Guidance for Translational Xenotransplantation Clinical Trials - The Hastings Center](#)

Sheetal Soni University of KwaZulu-Natal in South Africa, Julian Savulescu Director of the Oxford Centre for Neuroethics. [Polygenic Embryo Screening: Ethical and Legal Considerations - The Hastings Center](#)

Etikrådet på Karolinska bjuder in till seminarium: *Självbestämmande – vem bestämmer över patienten?* 18 november kl. 14.00-16.00. Anmälan sker till etik.karolinska@regionstockholm.se

Vecka 42

Denna vecka läste jag några starka ord från *The Hastings Center* (a research institute on ethical issues): “*We confront some of the most difficult challenges facing humanity. The world is not ready*”. De menar att det är mer än någonsin livsviktigt att sätta fokus på etik, att hålla sig informerad och att forska. Här följer nyheterna jag har uppmärksammat denna vecka. Större plats än vanligt lämnas åt klimatfrågan:

Klimatforskare: [”Sprid inte bilden av att det är för sent att rädda klimatet” - DN.SE](#)

”*Mobilisera för människors hållbara välbefinnande, politiker*” skriver ledare från flera sektorer i olika delar av landet. [Skapa världens mest kraftfulla agenda för välbefinnande - Dagens Samhälle \(dagenssamhalle.se\)](#)

Tom Pettinger. University of Warwick. [In the face of chaos, why are we so nonchalant about climate change? \(theconversation.com\)](#)

Lancet new report tracks the relationship between health and climate change. 20 oktober. [2021 Report - Lancet Countdown](#)

What happened to our ambition for a different, better world? [Offline: The generation of ghosts \(thelancet.com\)](#)

Socialstyrelsen. [Viktigt att personal inom vård och omsorg vaccinerar sig mot covid-19 - Socialstyrelsen](#)

Riksrevisionen har granskat det statliga suicidpreventiva arbetet. [Stora utvecklingsbehov inom statens suicidförebyggande arbete | Riksrevisionen](#)

Vård- och omsorgsanalys. Ett kunskapsunderlag om erfarenheter av standardiserade vårdförlopp. [Ledas lika, ledas rätt? | Vård- och omsorgsanalys \(vardanalys.se\)](#)

ÖNEP har begärt överprövning av åklagarens beslut att inte inleda förundersökning. [Överklagandenämnd: Studie om våldtäktsmän saknade tillstånd \(lakartidningen.se\)](#)

Bodegård H, Helgesson G, Olsson D, Juth N, Lynøe N. *Shared decision-making in patient–doctor consultations – How does it relate to other patient-centred aspects and satisfaction?* Clinical Ethics. 2021. doi:[10.1177/14777509211015897](https://doi.org/10.1177/14777509211015897)

Sebastian Gabrielsson, Johanna Salberg & Josefin Bäckström (2021). *Zombies Wanted! Descriptions of Nurses in Psychiatric-Mental Health Care in Swedish Recruitment Advertisements*. Issues in Mental Health Nursing. 42:10, 899-908. <https://doi.org/10.1080/01612840.2021.1910758>

Intern kritik mot ett förslag som ligger på rektorns bord. [Förslag att radera alla namn väcker ilska på Karolinska - Dagens Nyheter \(dn.se\)](#)

[Hot och förföljelse mot forskare i skenet av en demokrati i kris - Ole Petter Ottersen, president Karolinska Institutet \(ki.se\)](#)

[Att tysta en forskare - Ole Petter Ottersen, president Karolinska Institutet \(ki.se\)](#)

Dozens of researchers tell Nature they have received death threats, or threats of physical or sexual violence. [‘I hope you die’: how the COVID pandemic unleashed attacks on scientists \(nature.com\)](#)

Press release. 14 October 2021. [Mandatory vaccinations for health and social care workers: Nuffield Council on Bioethics urges Government to gather more evidence and explore other options more thoroughly before introducing coercive measures - The Nuffield Council on Bioethics \(nuffieldbioethics.org\)](#)

Bartosz Helfer et al. *Conduct and reporting of formula milk trials: systematic review*. BMJ 2021;375:n2202. doi: <https://doi.org/10.1136/bmj.n2202> (Published 14 October 2021).

[Formula milk trials are not reliable, warn researchers | Imperial News | Imperial College London](#)

Richard Hurley, Tessa Richards, Fiona Godlee. *Assisted dying: a question of when, not if*. The BMJ. <https://doi.org/10.1136/bmj.n2128>

Centre for Research Ethics and Bioethics. Pär Segerdahl. [Neuroimaging the brain without revealing the person - The Ethics Blog \(uu.se\)](#)

Ledigt jobb. [Regeringskansliet | Utredningssekreterare Statens medicinsk-etiska råd \(reachmee.com\)](#)

Vecka 41

Svenska Läkaresällskapetets delegation för medicinsk etik och det etiska rådet inom Svensk sjuksköterskeförening. [etiskt-uttalande efterfragestyrda vardtjänster 2021.pdf \(sls.se\)](#)
[Läkaresällskapet kritiserar utredning om privata vårdförsäkringar \(lakartidningen.se\)](#)

SOU 2021:80 föreslår ökade krav när privata vårdgivare tar emot försäkringspatienter. [Reglering av privata sjukvårdsförsäkringar – ökad kunskap och kontroll - Regeringen.se](#)

Riksrevisionen. Ny rapport. [Internetrelaterade sexuella övergrepp mot barn – stora utmaningar för polis och åklagare | Riksrevisionen](#)

Ny rapport. Antisemitism i sociala medier. [antisemitism_in_the_digital_age_-_final.pdf](#)

Anna Spencer, chefläkare Palliativ vård och ASIH, Region Skåne, träffar personal på ett demensboende. [”De ser alla i ögonen när de pratar utan tecken på stress” - Dagens Medicin](#)

Viktor Skobe m.fl. [Patient-läkarrelationen behöver värnas och tränas \(lakartidningen.se\)](#)

Ny rapport från KPMG. [Utvärdering av Region Stockholms hantering av pandemin - Region Stockholm \(sll.se\)](#)

Under coronapandemin har diskussionen om palliativ vård aktualiserats ur delvis nya perspektiv, som inte alltid stämmer med vad vården är eller borde vara. [Jämlig palliativ vård är samhällets ansvar \(lakartidningen.se\)](#)

Sedan 1980-talet och framåt har integritetsfrågor fått allt större vikt. Det ökar individualismen men kan även spä på motviljan mot att vaccinera sig, skriver läkaren och författaren PC Jersild. [Ett etiskt dilemma: Om vaccination och moral - Kvartal](#)

Urban Fagerholm, Sven Hellberg, Lise-Lott Alsenius, Louise Cederlöf. [Slutreplik: Låt oss samtala om hur djurförsök ska ersättas | Tidningen Curie](#)

Legal fight over where the severely ill two-year-old should end her life. [Alta Fixsler: Parents lose legal fight over ill girl's final moments - BBC News](#)

AMA Journal of Ethics. October Special Issue. [Palliative Surgery | Journal of Ethics | American Medical Association \(ama-assn.org\)](#)

Tarris Rosell, Rosemary Flanigan. Center for Practical Bioethics. *The Case of Mr. Perry and his Pacemaker.* [Case Studies Good Death or Assisted Suicide \(practicalbioethics.org\)](#)

Larcher V, Caplan A, Brierley J. *Covid-19, children, clinical trials and compassion: the ethical case for using innovative or compassionate treatments.* Acta Paediatrica. <https://doi.org/10.1111/apa.16148>

Dalle Ave AL, Sulmasy DP. *JAMA.* Published online October 08, 2021. [Health Care Professionals' Spirituality and COVID-19: Meaning, Compassion, Relationship | Professional Well-being | JAMA | JAMA Network](#)

Frittgen E, Haltaufderheide J. *'Can you hear me?': communication, relationship and ethics in video-based telepsychiatric consultations.* *Journal of Medical Ethics* Published Online First: 05 October 2021. doi: 10.1136/medethics-2021-107434

Ethics at Oxford University. The MSt (Master of Studies) offers high-quality training in practical ethics. [MSt in Practical Ethics | Oxford University Department for Continuing Education](#)

New book release. [Oxford Handbook of Psychotherapy Ethics - Oxford Handbooks](#)

Vecka 40

Regeringen föreslår ändringar i bland annat tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen, för att anpassa grundlagsskyddet till den tekniska och mediala utvecklingen. [Ändringar föreslås i mediegrundlagarna - Regeringen.se](#)

Staffan Bergström och Catherine Carlstedt Söderman, Rätten till en värdig död. [Varför duckar riksdagen inför de svårast sjukas lidande? - Altinget: Vård och Hälsa](#)

15-åringars vaccination mot covid-19 utan föräldrarnas samtycke. [SKR: 15-åringar kan själva ta beslut om covidvaccinering \(lakartidningen.se\)](#)

Karolinska Institutet bör sluta hylla enskilda forskare med minnesmärken och namn på föreläsningssalar, skriver Gert Helgesson, professor i medicinsk etik på KI. [Black lives matter motiverar namnbyten på KI | Forskning & Framsteg \(fof.se\)](#)

Ylva Vladic Stjernholm, docent, överläkare, specialist i obstetrik och gynekologi, Tema kvinnohälsa, Karolinska universitetssjukhuset. [Rättsosäkert när systemet för avvikelser används felaktigt \(lakartidningen.se\)](#)

Politikernas och tjänstemännens styrning har lett till etisk stress, uppgivenhet och personalflykt, skriver professor emeritus Andris Kreicbergs. [”Ge opolitisk medicinsk expertis utrymme” - Dagens Medicin](#)

Tidningen Sjukhusläkaren har ett temanummer om väntetider med 8 artiklar. [Väntetider - Sjukhusläkaren \(sjukhuslakaren.se\)](#)

Slutrapport. [Överenskommelserna om ökad tillgänglighet i barnhälsovården \(socialstyrelsen.se\)](#)

Utvärdering av omställningen till en god och nära vård: delrapport. [Nära vård i sikte? | Vård- och omsorgsanalys \(vardanalys.se\)](#)

Charles E. Binkley, MD. *AMA J Ethics*. 2021;23(10):E794-799. [How Should Surgeons Communicate About Palliative and Curative Intentions, Purposes, and Outcomes? | Journal of Ethics | American Medical Association \(ama-assn.org\)](#)

Joshua T. Cohen, MD and Thomas J. Miner, MD. *AMA J Ethics*. 2021;23(10):E761-765. [Who Should Decide When Palliative Surgery Is Justifiable? | Journal of Ethics | American Medical Association \(ama-assn.org\)](#)

Down syndrome. Contesting the legality of abortion up until birth of a foetus. [Crowter -v- SSHSC judgment \(judiciary.uk\)](#) [BioEdge: UK court upholds legality of aborting Down Syndrome babies](#)

Dombrecht L. et al. *Neonatology* 2021. doi: 10.1159/000517952. [Continuous Deep Sedation until Death in Neonates and Infants in Flanders: A Post-Mortem Survey. - Endoflifecare](#)

Cavolo, A., de Casterlé, B.D., Naulaers, G. et al. *Neonatologists' decision-making for resuscitation and non-resuscitation of extremely preterm infants: ethical principles, challenges, and strategies—a qualitative study.* *BMC Med Ethics* 22, 129 (2021). <https://doi.org/10.1186/s12910-021-00702-7>

Indira S E van der Zande, Rieke van der Graaf, Martijin A Oudijk, Johannes J M van Delden. *How Should the Precautionary Principle Apply to Pregnant Women in Clinical Research?* *The Journal of Medicine and Philosophy: A Forum for Bioethics and Philosophy of Medicine*, Volume 46, Issue 5, October 2021, Pages 516–529. <https://doi.org/10.1093/jmp/jhab023>

Tieu, M. (2021). *Truth and diversion: Self and other-regarding lies in dementia care.* *Bioethics*. <https://doi.org/10.1111/bioe.12951>

Socialstyrelsen. Webinarium 20 oktober kl. 08.30-09.30. [Efter pandemin – hur minskar vi risken för ökad ojämlikhet i vård och hälsa? - Socialstyrelsen](#)

The European Association of Centres of Medical Ethics (EACME) will organise the next online webinar on the theme “*Ethics of End of Life decisions*” 11 November 2021. 17.00-18.45. Please save the date! More information on how to attend will follow soon.

5:e workshopen i Narrativ Medicin anordnas den 21-22 Januari 2022 (se bifogat dokument). Kontaktperson: valdemar.erling@vgregion.se Anmälan: [Workshop Narrativ medicin 2022 - Regionkalendern \(vgregion.se\)](#)